

A SZPUTNYIK KRÍZIS

A “Szputnyik Krízis” a Hidegháború egyik fordulópontja volt, ami 1957. október 4-ével kezdődött, mikor is a Szovjetunió Föld körüli pályájára indította a Szputnyik-1 műholdat. Az Egyesült Államok azt hitte magáról, hogy ő az űr-technológia éllovasa és így ő az éllovasa a hadászati rakéta-fejlesztéseknek is. A Szputnyik meglepetésszerű fellövése és az Egyesült Államok első két kudarcba fulladt rakétaindítási kísérlete bebizonyította, hogy ez nem így van. Ezt követően megkezdődött a világűr meghódításáért folyó verseny, mely az Apollo Projekthez és a Szputnyik Krízist lényegében lezáró, 1969-es Holdra-szálláshoz vezetett.

A Szputnyik Krízis a kisebb programoktól a nagyobbakig kezdeményezések egész láncolatára sarkallta az Egyesült Államokat, melyek közül sokat a Hadügyminisztérium szorgalmazott.

- Az UIUC Astronomy Department és a Digital Computer Laboratories együttműködésével két napon belül kiszámították a Szputnyik pálya-paramétereit.
- Mint már említést nyert, megkezdődött a világűr meghódításáért folytatott verseny, melynek 1958-ban a NASA létrehozása, és a Mercury Projekt is a részét képezte.
- Mérnökök új generációjának felnevelését célzó oktatási programokat indítottak el. Ezen programok egyik legfigyelemreméltóbb és legemlékezetesebb eredménye az „Új Matematika” koncepciójának megjelenése volt.
- Drámaian megnőtt a tudományos kutatások támogatása. 1959-ben a Kongresszus 134 millió dollárra emelte a Nemzeti Tudományos Alap (NSF) költségvetési támogatását, csaknem 100 millió dollárral többre, mint az azt megelőző évben. 1968-ra az NSF költségvetése megközelített az 500 millió dollárt.
- A Polaris hadászati rakéta program.
- A projektmenedzsment, mint tudományterület, és mint kutatási cél-terület megjelenése, mely a projektmenedzsment modern koncepciójához és standardizált projektmodellekhez vezetett, olyanokhoz, mint a Hadügyminisztérium Program Értékelő és Áttekintő Technikája (PERT), amit a Polaris program számára találtak ki.
- Az 1960-ban a rakéta-hátrány felszámolásának ígéretével kampányoló Kenedy elnök döntése 1000 darab Minuteman rakéta hadrendbe állításáról, ami messze több interkontinentális ballisztikus rakétát (ICBM) jelentett, mint amennyivel a Szovjetek rendelkeztek abban az időben.
- A Pentagon-beli Defence Advanced Research Projects Agency (Kiemelt Védelmi Projektek Ügyosztálya) 1969-ben ARPANET elnevezéssel útjára indított egy számítógépes hálózat létrehozását célzó projektet, ami – később – az Internet-hez vezetett.

Forrás: Wikipedia – the free encyclopedia
http://en.wikipedia.org/wiki/Sputnik_crisis

Fordította: Dr. Vattai Zoltán András, 2006. január